

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 12

DOM
2023-02-23
Göteborg

Mål nr
B 6074-22

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Halmstads tingsrätts dom den 26 september 2022 i mål nr B 1944-21, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Tilltalad)

JÖRGEN Edvard Torkild Sørensen, 19720907-4058
Stålgatan 33 A, 302 20 Halmstad

Offentlig försvarare: Advokaten Stellan Elmgren
Köpmansgatan 23, 302 42 Halmstad

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagaren Eva Lotta Swahn
Åklagarkammaren i Halmstad

Motpart (Målsägande)

Sekretess, se Partsbilaga sekretess

SAKEN

Våldtäkt mot barn m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Med upphävande av tingsrättens dom, utom såvitt avser förordnandet om sekretess samt beslutet om ersättning till försvararen och målsägandebiträdet, ogillar hovrätten åtalet och skadeståndsyrkandet.

Det som tingsrätten har förordnat om sekretess ska fortfarande gälla.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen ska även i fortsättningen vara tillämplig för de uppgifter som har lagts fram vid hovrättens förhandling inom stängda dörrar och som kan röja målsägandens identitet. Detsamma gäller uppgifterna i partsbilagan sekretess.

Dok.Id 691056

Postadress
Box 40
401 20 Göteborg

Besöksadress
Packhusplatsen 6

Telefon
031-701 22 00
E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se
www.vastrahovratten.domstol.se

Telefax

-

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Stellan Elmgren ska få ersättning av staten med 50 629 kr, varav 33 948 kr för arbete, 5 400 kr för tidspillan, 1 155 kr för utlägg och 10 126 kr för mervärdesskatt.

Staten ska stå för kostnaden för de offentliga försvararna i hovrätten.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Jörgen Sörensen har yrkat att hovrätten ogillar åtalet och skadeståndsyrkandet.

Åklagaren och målsäganden har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Åklagaren har justerat gärningsbeskrivningen till åtalspunkten 1 så att den fått följande lydelse: Jörgen Sörensen har genom att föra sin hand innanför målsägandens shorts och trosor, hålla handen på målsägandens snippa och ha ett finger inne i snippan, utfört en sexuell handling, som med hänsyn till kränkningens allvar varit jämförlig med samlag, med NN5 som var 10 år. Det hände den 13 juni 2021 i ett fläktrum på Frälsningsarmén, Snöstorpsvägen, Halmstad, Halmstads kommun. Jörgen Sörensen begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsäganden var under 15 år.

Åklagaren har justerat gärningsbeskrivningen också till åtalspunkten 2 så den fått en lydelse som överensstämmer med den justerade gärningsbeskrivningen till åtalspunkten 1 med den avvikelser att andra meningen i stället för ”fläktrum” innehåller ”rum/förråd”.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Hovrätten har tagit del av bevisningen vid tingsrätten jämte en promemoria som Jörgen Sörensen åberopat. Upptagningarna av förhören med målsäganden hos Polismyndigheten och förhören vid tingsrätten har spelats upp.

Det är utrett att målsäganden, när hon var 10 år, i samband med ett besök i Frälsningsarméns lokaler i Halmstad den 13 juni 2021 följde med Jörgen Sörensen till först ett fläktrum och därefter ett rum/förråd i syfte att hjälpa honom med vaktmästarsysslor. Om vad som inträffade i dessa utrymmen har målsäganden vid två förhör under förundersökningen lämnat uppgifter som helt svarar mot åklagarens gärningspåståenden och som innebär att Jörgen Sörensen utsatte henne för sexuella övergrepp. På de skäl tingsrätten anfört kan utsagan bedömas som trovärdig. Målsägandens uppgift om att hon vid angivet tillfälle utsattes för sexuella övergrepp av Jörgen Sörensen får starkt stöd av de uppgifter som hennes mamma och mammans sambo lämnat, vilka innehåller vad målsäganden i nära anslutning till det inträffade i korta ordalag ska ha berättat för dem, men också av den promemoria som upprättades av polisen när brottsanmälan gjordes påföljande dag. Även vad Reneé Schulz Tsipouras uppgett talar för att målsäganden har utsatts för övergrepp av sexuellt slag. Hennes vittnesmål kan dock inte ges något högre bevisvärde, eftersom vittnesuppgifterna inte ger något klart besked om de avser just de åtalade gärningarna. Sammantaget har nämnda utredning sådan tyngd att den motbevisar Jörgen Sörensens version av händelseförloppet och leder till slutsatsen att åklagarens gärningspåståenden såvitt gäller objektiva brottsrekvisit är styrkta. Utredningen medger ingen annan slutsats än att Jörgen Sörensen handlade med uppsåt.

Hovrätten har alltså funnit att åklagarens påstående att Jörgen Sörensen fört sin hand innanför målsägandens shorts och trosor, hållit på hennes snippa och haft ett finger inne i snippan är styrkt. Påståendet vilar som framgått av det föregående på vad målsäganden uttryckt under polisförhör. Målsäganden har emellertid då inte förklarat närmare, vare sig i ord eller på annat sätt, vad hon avsett med ”snippan”. Inte heller någon av de förhörspersoner som enligt vad som framgått talat med henne om händelsen har sagt vad hon kan ha menat med det uttrycket. I avsaknad av besked om målsägandens uppfattning om innebörden av ordet snippa får man falla tillbaka på den betydelse ordet får anses ha i allmänt språkbruk, där det är ett vardagligt uttryck för kvinnans yttre könsorgan (se Svensk ordbok, 2021). ”Snippa” ska därmed inte förstås som synonymt med ”vagina” eller ”slida”, som i ordböcker beskrivs som ”kanal som förbinder de yttre könsorganen med livmodern”.

Målsägandens återkommande svar under polisförhören om att Jörgen Sörensen med ett finger ”kom in i snippan” kan alltså inte tas till intäkt för att han förde in fingret i hennes slida, och det gäller även när man beaktar att hon i inledningen av det första förhören uppgav att han kom in i snippan ”typ långt inne”. Till bilden hör nämligen också att hon på fråga om hur långt fingret kom in svarade att det var svårt att förklara. Osäkerheten om målsägandens upplevelse i nämnda avseende förstärks av innehållet i den nyss nämnda promemorian från brottsanmälan, närmare bestämt uppgiften om att hon inte visste om Jörgen Sörensen ”tog in fingrar i henne”.

Det är följaktligen inte styrkt att Jörgen Sörensen har penetrerat målsägandens underliv. Vad han är överbevisad om är att han vid två tillfällen har fört in sin hand innanför målsägandens shorts och trosor samt hållit på hennes yttre könsorgan och fört in sitt finger där. Agerandet har såvitt framgått i båda fallen varit helt kortvarigt, om än att det skapat obehag hos målsäganden. Det bevisade handlandet kan inte sägas vara av sådan karaktär att det utgör sexuella handlingar som med hänsyn till kränkningens allvar är jämförliga med samlag. (Om bedömningen av samlagsbegreppet m.m. i praxis, se SOU 2021:43 s. 98 f.) Åtalet för våldtäkt mot barn kan därmed inte vinna bifall. Åklagaren har inte yrkat ansvar för något annat brott. Jörgen Sörensen ska därför frikännas.

Av hovrättens bedömning i skuldfrågan följer att också skadeståndsanspråket ska ogillas.

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 23 mars 2023

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Åke Thimfors, f.d. rådmannen Lars Arfvidson och tf. hovrättsassessorn Julia Cedergren, referent (skiljaktig), samt nämndemännen Roger Knutsson och Fernando Claros Siangas.

SKILJAKTIG MENING, se aktbilaga 31

HALMSTADS TINGSRÄTT
Domare 4
Handläggare 9

DOM
2022-09-26
meddelad i
Halmstad

Mål nr: B 1944-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

JÖRGEN Edvard Torkild Sörensen, 19720907-4058
Stålgatan 33 A Lgh 1003
302 20 Halmstad

Offentlig försvarare:

Advokat John Gerhardsson
Min Advokat Halmstad KB
Ätrastigen 5 A
311 38 Falkenberg

Åklagare

Kammaråklagare Eva Lotta Swahn
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Halmstad
Box 1005
405 21 Göteborg

Målsägande

Sekretess NN5, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Jur.kand. Agneta Carlquist
Dina Jurister i Halmstad AB
Kattegattsvägen 15
302 70 Halmstad

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2022
2021-06-13 (2 tillfällen)

Påföljd m.m.

Fängelse 3 år

Skadestånd

Jörgen Sörensen ska betala skadestånd till NN5 med 140 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 4 och 6 §§ räntelagen (1975:635) från den 13 juni 2021 till dess betalning sker.

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Södra Vägen 5

Telefon

035-15 25 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 193

301 05 Halmstad

E-post

halmstads.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.halmstadstingsratt.domstol.se

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska vara fortsatt tillämplig på de uppgifter som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar och som kan röja Sekretess NN5:s, Sekretess NN16:s och Sekretess NN9:s identiteter. Detsamma ska gälla identitetsuppgifterna i partsbilagorna till denna dom.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. John Gerhardsson får ersättning av staten med 43 780 kr. Av beloppet avser 31 724 kr arbete, 3 300 kr tidsspillan och 8 756 kr mervärdesskatt.
 2. Agneta Carlquist får ersättning av staten med 37 204 kr. Av beloppet avser 27 759 kr arbete, 1 760 kr tidsspillan, 244 kr utlägg och 7 441 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

YRKANDEN M.M.

Stämningsansökan 2022-08-04

Åtalspunkt 1

Åklagaren har yrkat ansvar för våldtäkt mot barn, 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken, i dess lydelse före den 1 augusti 2022 (5000-K693744-21), enligt följande gärningsbeskrivning:

Jörgen Sörensen har genom att föra sin hand innanför målsägandens shorts och trosor, hålla handen på målsägandens snippa och ha ett finger inne i snippan, utfört en sexuell handling med NN5 som var 10 år. Det hände den 13 juni 2021 i ett fläktrum på Frälsningsarmén, Snöstorpsvägen, Halmstad, Halmstads kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag och har varit ägnad att kränka NN5:s sexuella integritet.

Jörgen Sörensen begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsägande var under 15 år.

Åtalspunkt 2

Åklagaren har yrkat ansvar för våldtäkt mot barn, 6 kap. 4 § första stycket brottsbalken, i dess lydelse före den 1 augusti 2022 (5000-K693744-21), enligt följande gärningsbeskrivning:

Jörgen Sörensen har genom att föra sin hand innanför målsägandens shorts och trosor, hålla handen på målsägandens snippa och ha ett finger inne i snippan, utfört en sexuell handling med NN5 som var 10 år. Det hände den 13 juni 2021 i ett rum/förråd hos Frälsningsarmén, Snöstorpsvägen 52, Halmstad, Halmstads kommun. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag och har varit ägnad att kränka NN5:s sexuella integritet.

Jörgen Sörensen begick gärningen med uppsåt. Han var åtminstone oaktsam beträffande omständigheten att målsägande var under 15 år.

NN5 har biträtt åtalet och yrkat skadestånd av Jörgen Sörensen med 140 000 kr jämte ränta enligt 4 och 6 §§ räntelagen från den 13 juni 2021 tills full betalning skett. Av beloppet avser 125 000 kr ersättning för kränkning och 15 000 kr ersättning för sveda och värk. Yrkandet avser båda åtalspunkterna.

Jörgen Sörensen har förnekat vad åklagaren påstått i båda åtalspunkterna. Han har motsatt sig att betala skadestånd till NN5, men har vitsordat 100 000 kr avseende ersättning för kränkning och 15 000 kr avseende ersättning för sveda och värk som i och för sig skäligen belopp, samt vitsordat sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Åklagaren har som muntlig bevisning åberopat förhör med målsäganden NN5 (genom uppspelning av två stycken videoinspelade barnförhör hos polisen), förhör med den tilltalade Jörgen Sörensen samt vittnesförhör med målsägandens mamma NN16, målsägandens styvpappa NN9 och målsägandens lärare Reneé Schulz Tsipouras.

Åklagaren har som övrig bevisning åberopat fotografier på brottsplatser utvisande hur de olika rummen på Frälsningsarmén i Halmstad ser ut, beslagsprotokoll och fotografier av målsägandens kläder samt sakkunnigutlåtande från NFC, utvisande förekomst av DNA från annan person, utöver målsäganden, i hennes trosor.

NN5 har i skadeståndsdelen åberopat samma bevisning som åklagaren har åberopat i skuldfrågan.

Jörgen Sörensen har åberopat viss generell skriftlig bevisning gällande DNA-spår.

DOMSKÄL

Allmänna utgångspunkter

Liksom i brottmål i allmänhet krävs för fällande dom i mål om sexualbrott att domstolen genom den utredning som har lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har begått den gärning som åklagaren påstått. Utgångspunkten är att det råder fri bevisprövning. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2015 s. 702 uttalat att det inte är möjligt att ange en modell för bevisbedömningen som kan tillämpas i alla olika typer av mål. I ett fall som detta bör bedömningen till en början ta sikte på den bevisning som har åberopats till stöd för gärningspåståendet. Först om åklagarens bevisning är tillräcklig ska den tilltalades berättelse och bevisningen som stöder denna värderas som motbevisning till det som lagts henne eller honom till last.

Högsta domstolen har i flera rättsfall uttalat sig om bevisvärdering i mål om sexualbrott (se t.ex. NJA 2010 s. 671 och även NJA 2009 s. 447 I och II). I rättsfallen uttalas att en trovärdig utsaga från målsäganden i förening med vad som i övrigt har framkommit i målet kan vara tillräckligt för en fällande dom. Bevisning om själva händelsen består i ett sexualbrottmål ofta främst av parternas berättelser. Det är svårt att bedöma en utsaga med ledning av det allmänna intryck som förhörs-personen ger eller av icke verbala faktorer i övrigt. I första hand finns det därför anledning att lägga vikt vid faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan. Det förhållandet att en utsaga är klar, lång och detaljrik ofta kan vara tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister (i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information) är ett kriterium på bristande tillförlitlighet.

I mål om sexualbrott bygger bevisningen, utöver parternas berättelser, inte sällan på att målsäganden efter händelsen har berättat om den för andra personer som hörs som vittnen. Det är då inte i egentlig mening fråga om utredning som tar sikte på

den påstådda gärningen, eftersom vittnena inte har gjort några egna iakttagelser av själva händelsen. Sådana uppgifter kan emellertid tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgöra ett indirekt stöd för målsägandens berättelse (se NJA 2017 s. 316 I och II med däri gjorda hänvisningar).

SKULDFRÅGAN

Bakgrund

Av utredningen i målet är inledningsvis ostridigt att Jörgen Sörensen har varit aktiv i Frälsningsarmén under ca tio års tid. Han arbetade som vaktmästare hos Frälsningsarmén i Halmstad mellan åren 2014-2019. Efter att anställningen upphörde fortsatte han närvara som besökare vid möten och gudstjänster, samt fortsatte att utföra vissa vaktmästaruppdrag.

NN5 är diagnosticerad med ADHD med autistiska drag. Hon har tillsammans med sin mamma och styvpappa under ca 5-6 år varit aktiv i Frälsningsarmén i Halmstad. Det är genom dessa aktiviteter som Jörgen Sörensen och NN5 har träffats. De känner inte varandra väl, men är bekanta med varandra.

Den 13 juni 2021 var det gudstjänst på Frälsningsarméns innergård. Det var under corona-pandemin och församlingen kunde på grund av restriktionerna inte vara inomhus. Under det efterföljande kyrkkaffet, som också hölls utomhus, ställde Jörgen Sörensen frågan till NN5 om hon ville hjälpa honom att ”*ställa om en klocka som inte kan klockan*”. Citatet återkommer i såväl NN5:s som Jörgen Sörensens utsagor, samt i vittnesförhör. NN5 följde då med Jörgen Sörensen in i kyrkbyggnaden för att rätta till en timer i fläktrummet. Det är i detta skede som de av åklagaren påstådda gärningarna ska ha ägt rum.

Tingsrättens bedömning

Det har hållits två barnförhör med NN5, ett i augusti 2021 och ett i februari 2022. Under båda polisförhören har NN5 lämnat en relativt lång och detaljerad berättelse. Hon har varit saklig och lugn och berättat utan överdrifter. Hon har varit tydlig med vad som enligt henne hände och i vilken ordning det skett. Berättelsen är koherent, sammanhängande och uppgifterna skiljer sig inte mellan olika förhörstillfällen eller i förhållande till polisens kontrollfrågor. Hon är samlad när hon talar och använder inga omskrivningar. Hennes berättelse innehåller inga motsägelser eller svårbegripliga moment. NN5 framstår enligt tingsrätten som trovärdig och hennes berättelse som självupplevd.

Barnförhör ter sig alltid upprepande, men NN5 leds inte att svara något annat än vad hon berättat på eget initiativ först. Vad Jörgen Sörensens försvarare har anfört angående att hon skulle vara svår att förstå eller enbart upprepa förhørsledarens ord, finner inte tingsrätten något stöd för och lämnar invändningen utan avseende. Det är i stället tingsrättens bedömning att NN5 berättar på ett strukturerat sätt, med egna ord, utan mer ledning av polisen än vad som är brukligt. Att hon använder sina händer för att visa vad som hänt samtidigt som hon pratar är inte bara förklarligt i relation till gärningarnas natur, utan bidrar också till tingsrättens förståelse för det som uppges ha skett. Tingsrätten finner att detta styrker hennes berättelse snarare än att det förtar styrkan i hennes uppgifter.

NN5 har under förhören förklarat hur Jörgen Sörensen tog med henne in i fläktrummet för att få hjälp att ställa om en timer och att han där gav henne instruktioner för hur hon skulle göra. Han gav henne ett verktyg och lyfte upp henne för att hon skulle nå. Under det första lyftet höll han henne med båda sina händer utanpå hennes kläder, med ett grepp där ena handen var placerad undertill framifrån (på hennes underliv) och den andra handen undertill bakifrån (på hennes rumpa). Han satte därefter ned henne på golvet och bytte grepp. När han lyfte upp henne igen förde han ned den vänstra handen innanför hennes shorts och trosor och förde under

lyftet in ett finger i hennes vagina. NN5 förklarade att han förde ner handen ovanifrån längst med hennes mage, innanför byxlinningen på shortsen. Hon beskrev under förhören händernas placering med både ord och rörelser och upprepade samma beskrivning vid flera tillfällen. Hon har beskrivit att hon tyckte att det var obehagligt och kände sig ledsen av det. Att hon inte kan säga vilket finger det rörde sig om eller hur hon visste att fingret var inuti henne finner inte tingsrätten som en avgörande brist i hennes utsaga utan som ursäktligt, då det kan vara svårt att förklara i ord men ändå vara tydligt för den som upplever det att något är i och inte på kroppen. Det ska härvid särskilt beaktas att NN5 var tio år vid förhörstillfället och att ett barns vokabulär inte är lika utvecklad som en vuxens. Tingsrätten kan konstatera att även för en vuxen målsägande hade det varit oerhört svårt att uttala sig om vilket finger som använts i en motsvarande situation.

I direkt anslutning till händelsen i fläktrummet följde NN5 med Jörgen Sörensen till ett annat rum (ett förrådsutrymme som han själv kallat ”amningsrummet”, *tingsrättens anmärkning*) för att hjälpa honom att titta efter en kabel i ett väggskåp. För att hon skulle nå lyfte han återigen upp henne, först med händerna placerade utanpå shortsens. Han satte därefter ned henne och bytte grepp, varpå han återigen placerade den främre handen innanför hennes shorts och trosor. Under pågående lyft förde han in ett finger i hennes vagina. NN5 vet inte hur länge han hade fingret där, men hon tyckte det var obehagligt och blev ledsen. Hon sa den gången till honom att sluta eftersom det han gjorde var fel, varpå han satte ned henne och gick därifrån.

Även om tingsrätten bedömer NN5 som trovärdig, ska hennes uppgifter värderas med försiktighet, eftersom det varit fråga om videoinspelade polisförhör där den misstänkte och hans offentlige försvarare inte haft möjlighet att ställa egna frågor till henne. Det finns emellertid stödbevisning som styrker målsägandens uppgifter.

NN16 (NN5:s mamma) har berättat hur dottern efter händelserna kom ut ur kyrkan och satte sig vid sin mammas bord på innergården. Hon hade sin vindjacka uppdragen och var mer tystlåten än vanlig. På vägen hem berättade NN5 vad som hade

hänt; att Jörgen Sörensen hade stoppat in handen innanför hennes trosor och tagit henne mellan benen och i vaginan. NN16 ringde då till sin man, NN9, och berättade för honom att något hade hänt. Eftersom NN5 sov när han kom hem kunde de inte prata med henne förrän dagen efter. NN5 berättade då att Jörgen Sörensen hade tagit henne innanför trosorna och på hennes könsorgan. NN9 frågade om det var utanpå eller inuti och hon svarade inuti. NN9 valde då av hänsynsskäl att inte fråga efter fler detaljer och fick därför inte en lika utförlig redogörelse som NN16. NN16 kontaktade Renéé Schulz Tsipouras, en lärare på skolan där NN5 gick och som dottern haft nära kontakt med. NN16 bad Renéé Schulz Tsipouras att prata med dottern och berättade bara att något hade hänt, men uppgav inte vad det gällde.

Renéé Schulz Tsipouras har i sitt vittnesförhör uppgett att hon tog kontakt med NN5 i skolan och frågade vad det var som hänt, varefter NN5 för henne berättade att det var en man i kyrkan som hade tagit henne mellan benen och haft sitt finger inuti vaginan. Renéé Schulz Tsipouras har berättat att hon blev chockad eftersom hon inte var inställd på att det var något så allvarligt som hade hänt, och upplevde att NN5 själv inte verkade förstå vidden av vad hon berättade. Hon har beskrivit NN5 som mycket samlad i sin berättelse, saklig och direkt och även att NN5 är mycket ärlig och oskyldig som person samt att hon aldrig säger något ont om någon och har lätt att förlåta andra för eventuella oförrätter.

På NN5:s trosor har NFC (Nationellt forensiskt centrum) hittat två olika DNA-spår. Det ena spåret talar enligt NFC extremt starkt (grad +4) för att det tillhör NN5 och det andra spåret har bekräftats tillhöra *annan person*, men NFC har inte lyckats identifiera vem denna person är. Det finns alltså inte DNA-bevisning som styrker att Jörgen Sörensen har rört vid hennes trosor, utan endast att det funnits DNA av en *annan person* på de undersökta trosorna. Denna avsaknad av teknisk bevisning har enligt tingsrätten inte någon avgörande betydelse. NN5 har, som anförts ovan, lämnat en detaljerad och tydlig berättelse och pekat ut Jörgen Sörensen. Det har inte framkommit några uppgifter om varför detta skulle vara osant eller att hon skulle ha skäl att framlägga felaktiga uppgifter och beskylla Jörgen Sörensen för något

oriktigt. Förekomsten av en annan persons DNA på NN5:s trosor talar i någon mån för det hon har berättat att Jörgen Sörensen har gjort. Det är vidare tingsrättens uppfattning att det i vart fall inte talar emot hennes uppgifter.

Vittnena ger stöd åt NN5:s uppgifter. Hon har i nära anslutning till händelsen berättat om det inträffade för var och en av dem på ett samlat och konsekvent sätt. Deras utsagor stämmer väl överens med varandra och vittnena är eniga i sin bedömning att NN5 i sin person är uppriktigt och sanningsenlig, att hon inte accepterar felaktigheter eller i allmänhet berättar vita lögnar. Reneé Schulz Tsipouras har beskrivit att NN5 kan vara mer mån om att säga sanningen än vad som anses socialt lämpligt. Vittnena har också beskrivit att NN5 är en mycket omtänksam person, mån om att inte säga något ont om någon annan. Tingsrätten noterar att NN5 i de inspelade förhören har hon sagt att hon tidigare har tyckt att Jörgen Sörensen var snäll och att han aldrig gjort så här tidigare. Till NN16 har hon, enligt modern, uppgett att hon inte tror att Jörgen Sörensen menade att göra vad han gjorde.

Trots de olika tidpunkterna som NN5 har lämnat sina uppgifter för vittnena ligger de alla nära i tiden till händelserna. Att samtliga vittnen återger hennes berättelse samstämmigt styrker trovärdigheten, då NN5 har återgett samma händelseförlopp varje gång, utan några direkta avvikelser eller tillägg.

Både NN16 och NN9 har noterat hur det inträffade har påverkat NN5 på ett negativt sätt. De har beskrivit hur hon efter händelsen varit mer orolig och rädd. Hon har haft panikångest och inte går till Frälsningsarmén längre. Hon är mer närhets-sökande än tidigare och vill inte vara ensam. Nuförtiden ringer hon till dem varje gång hon går till och från skolan, vilket hon inte gjort tidigare. Tingsrätten betraktar målsägandens förändrade beteende som en möjlig följd av gärningarna, då trauman ofta skapar känslor av otrygghet. Vittnenas uppgifter om NN5:s förändrade beteende ger därmed ytterligare stöd åt NN5:s uppgifter och sålunda även åklagarens gärningspåstående.

Sammantaget bedömer tingsrätten att åklagaren med den framlagda bevisningen har styrkt åtalet. Frågan är om det som Jörgen Sörensen har uppgett förändrar denna bedömning.

Försvaret har invänt att det beskrivna händelseförloppet har praktiska och logistiska brister. Det har invänts att det skulle vara praktiskt omöjligt för Jörgen Sörensen, som är 164 cm lång, att lyfta upp NN5 på det sätt som beskrivs, så att hon skulle kunna nå timern. Jörgen Sörensen har uppgett att NN5 klev upp och ner på en stol för att nå ”klockan” och att hon inte blev lyft av honom.

Tingsrätten bedömer, utifrån vad som har framkommit i målet, inte kropps-
hållandena och det som görs gällande som osannolikt eller otroligt. NN5 är 158 cm lång och av normal kroppsbyggnad. Det förefaller inte omöjligt att Jörgen Sörensen skulle klara av att lyfta upp henne den lilla bit som behövs för att hon skulle nå timern alternativt att han stöttade henne när hon sträckte sig för att nå. NN5 har beskrivit det som ett lyft, men man får här beakta hennes ungdom och eventuella svårighet att korrekt beskriva Jörgen Sörensens handlande. Vad Jörgen Sörensen har anfört i denna del ändrar inte tingsrättens bedömning av målsägandens uppgifter. Det finns heller inget som förklarar varför NN5 skulle ljuga eller hitta på om detta. Uppgiften är framlagd på samma konsekventa sätt som övriga uppgifter lämnade av NN5.

Under coronapandemin hölls som ovan noterats alla Frälsningsarméns aktiviteter utomhus med hänsyn till restriktionerna. Åberopade fotografier från de aktuella utrymmena visar att det finns gardiner att dra ned i både fläktrummet och förrådet. Jörgen Sörensen har invänt att gardinerna inte var nerdragna och att det var full insyn in i båda de aktuella utrymmena och har, som det får förstås, gjort gällande att det påverkar sannolikheten av att det gått till så som NN5 har påstått. Tingsrätten konstaterar att det inte kan anses utrett huruvida gardinerna var uppdragna eller nerdragna den aktuella dagen, men finner, oaktat Jörgen Sörensens invändning,

ingen anledning att ifrågasätta NN5:s uppgifter, vilka tingsrätten har bedömt vara trovärdiga och tillförlitliga.

Jörgen Sörensen har slutligen invänt att om han har gjort som det påstås i åtalet så borde han avsatt DNA i sådan mängd att man skulle kunna identifiera hans DNA på NN5:s trosor. Han har härvid åberopat skriftlig information om hur stor mängd DNA-spår i allmänhet som en normal person släpper ifrån sig. Tingsrätten finner inte anledning att ifrågasätta uppgifterna i den skriftliga bevisningen, men bedömer att inte heller uppgifterna förtar styrkan av åklagarens bevisning och lämnar vad Jörgen Sörensen har anfört i denna del utan avseende.

Vid en samlad bedömning av den bevisning som är presenterad och där tingsrätten lägger NN5:s uppgifter till grund för bedömningen finner tingsrätten det styrkt att Jörgen Sörensen vid två tillfällen den 13 juni 2021 har fört sin hand innanför målsägandens byxor och trosor samt tagit på och fört in sitt finger i NN5:s vagina. Vad Jörgen Sörensen har anfört förändrar inte tingsrättens bedömning.

Åklagaren har gjort gällande att Jörgen Sörensen ska dömas för två fall av våldtäkt mot barn. För våldtäkt krävs att det förekommit samlag eller en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag. Att föra in fingrar i någons vagina anses vara en sådan sexuell handling, se [prop. 2004/05:45](#) s. 136 och Högsta domstolens avgörande [NJA 2021 s. 827](#) I och II. Det är i målet utrett att Jörgen Sörensen har fört in något av sina fingrar i NN5:s vagina vid två tillfällen och det är enligt tingsrätten, med beaktande av att det skett en penetration, jämförligt med samlag. Brottet ska därför bedömas som våldtäkt mot barn. Då det har skett vid två tillfällen, i olika rum, och inte i ett obrutet sammanhang, ska det ses som två skilda gärningar. Gärningarna är således att rubricera som två fall av våldtäkt mot barn och detta ska Jörgen Sörensen dömas för.

PÅFÖLJDSFRÅGAN

Jörgen Sörensen förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret.

Av inhämtat yttrande från Kriminalvården, Frivården Halmstad, framgår att Jörgen Sörensen tidigare levt under oordnade förhållanden men att han idag har bostad och ordnade ekonomiska och sociala förhållanden. Det uppges att de inte har identifierat några attityder och värderingar som stödjer sexualbrott. De ser ingen förhöjd risk för återfall i likartad brottslighet och att det inte föreligger behov för skyddstillsyn. De ser inte Jörgen Sörensen som olämplig till samhällstjänst men vill, utifrån ett barn- och brottsofferperspektiv, inte föreslå det.

Tingsrättens bedömning

Jörgen Sörensen ska dömas för två fall av våldtäkt mot barn. Minimistrafvet för våldtäkt mot barn vid tidpunkten för brotten var fängelse i två år. Åklagaren har yrkat att påföljden ska bestämmas till fängelse i 3 år, då med beaktande av att det gått en viss tid.

Tingsrätten konstaterar att det rör sig om två fall av sexuella övergrepp mot barn. Vid bedömningen av straffvärdet på gärningarna beaktas att NN5 var 10 år vid gärningstillfället och att hon befann sig i en miljö där hon hade rätt att känna sig trygg och med vuxen man; en person som ingick i hennes kyrkoförsamling, dvs någon som hon borde kunna känna sig trygg och säker med. Dessa omständigheter gör kränkningen som hon utsattes för större. Med beaktande också av hennes diagnos är det tingsrättens bedömning att hon befann sig i en extra utsatt position, vilket är en ytterligare försvårande omständighet. Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter.

Tingsrätten finner att det sammanlagda straffvärdet för de brott som Jörgen Sörensen nu döms för uppgår till fängelse tre år. Jörgen Sörensen är tidigare

ostraffad och det föreligger inte någon utredd återfallsrisk. Vid sådant straffvärde som nu är ifråga kan annan påföljd än ett fängelsestraff dock inte komma ifråga. Påföljden för Jörgen Sörensen ska därför bestämmas till fängelse tre år.

SKADESTÅNDSFRÅGAN

Med hänsyn till utgången i skuldfrågan har NN5 rätt till skadestånd av Jörgen Sörensen för uppkommen skada. NN5 har begärt 125 000 kr i kränkingsersättning och 15 000 kr för sveda och värk, jämte ränta, avseende de båda åtalspunkterna. NN5 har anfört att ersättningen ska bestämmas med beaktande av hennes ålder, att det sexuella övergreppet upprepats och att det utfördes av en person som hon haft anledning att hysa förtroende för samt på en plats som hon haft anledning att känna sig trygg på.

Av brottsoffermyndighetens praxis, som gällde när de här gärningarna begicks, framgår att för den allvarliga kränkning av den personliga integriteten som en våldtäkt innebär så bör ersättning för kränkning normalt lämnas med 100 000 kr och normalbeloppet för sveda och värk bör lämnas med 15 000 kr.

För att ersättning för sveda och värk ska utgå ska normalt läkarintyg kunna uppvisas. Vid sexuella övergrepp mot barn är det vanligt att läkarvård inte aktualiseras i anslutning till övergreppen eftersom dessa många gånger upptäcks först senare. Det hindrar inte att ersättning ändå kan lämnas för sveda och värk, eftersom det förutsätts att den skadade måste ha tillfogats medicinska besvär till följd av övergreppen. Vid våldtäkt mot barn tillämpas i regel samma belopp som avser vuxna, alltså 15 000 kr.

Tingsrättens bedömning

NN5 var 10 år när brotten begicks. Jörgen Sörensen är en vuxen man och hade varit anställd i kyrkan där NN5 och hennes familj varit aktiva större delen av NN5:s liv.

Han får därmed anses ha befunnit sig i en slags förtroendeposition i relation till henne. NN5 är diagnosticerad med ADHD med autistiska drag. Hennes utsatthet får därmed anses ha varit än större. Mot beaktande härav samt med hänsyn också till det rör sig om två gärningar samt med hänsyn till var det ägde rum, finner tingsrätten att ersättning för kränkning rimligen ska sättas högre än vitsordade och då gällande praxis avseende belopp. Jörgen Sörensen ska därför betala skadestånd till NN5 med yrkade och enligt tingsrätten skäliga 140 000 kr, varav 125 000 kr avser ersättning för kränkning och 15 000 kr avser sveda och värk, jämte ränta från dagen för brott till dess betalning skett.

ÖVRIGA FRÅGOR

Brottsofferfond

Jörgen Sörensen döms för brott med fängelse i straffskalan och ska därför betala lagstadgad avgift till brottsofferfonden.

Sekretess

Uppgifter som kan röja NN5:s identitet samt hennes närståendes identiteter, som lagts fram inom stängda dörrar samt som framgår av bilaga till denna dom, ska fortsätta vara föremål för sekretess med stöd av 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009: 400).

Ersättning

Agneta Carlquists och John Gerhardssons har i egenskap av målsägandebiträde respektive offentlig försvarare yrkat ersättning för sitt uppdrag. Deras ersättningsyrkanden är skäliga. Dessa kostnader ska på grund av den påföljd som Jörgen Sörensen ådöms och den skadeståndsskyldighet han åläggs genom denna dom, stanna på staten.

HALMSTADS TINGSRÄTT
Domare 4
Handläggare 9

DOM
2022-09-26

Mål nr: B 1944-21

ÖVERKLAGANDE, se bilaga (TR-01)

Den som vill överklaga ska göra det skriftligen. Överklagande ställs till Hovrätten för Västra Sverige och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 oktober 2022.

På tingsrättens vägnar,

Niina Andersson

I avgörandet har deltagit rådmannen Niina Andersson samt nämndemännen Magdalena Pettersson, Gerd Rydén och Björn Sandwall. Rätten är enig

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 1
Rotel 12

SKILJAKTIG
MENING
2023-02-23

Aktbilaga 31
Mål nr
B 6074-22

Skiljaktig mening i hovrätten

Tf. hovrättsassessorn Julia Cedergren är skiljaktig och anför följande.

Lika med tingsrätten bedömer jag att målsäganden är trovärdig och tillförlitlig. Uppgifterna i den promemoria som Jörgen Sörensen åberopat bygger på vad anmälningmottagaren uppfattat att målsäganden berättat över telefon och utgör ingen ordagrann nedteckning av vad som sagts. Det finns skäl att värdera uppgifterna i promemorian med stor försiktighet. Vad som framkommit i promemorian förtar inte bevisvärdet av målsägandens utsaga. Målsägandens uppgifter får gott stöd av vad NN9 och NN16 berättat. Att de inte fått en lika utförlig beskrivning av förloppet som målsäganden sedan lämnat till polisen är naturligt då varken NN9 och NN16 velat ställa detaljerade frågor till målsäganden. Vittnet Renée Schulz Tsipouras uppgifter ger endast begränsat stöd för åtalet eftersom det råder oklarhet om huruvida hon faktiskt berättat om de händelser som åtalet avser. Förekomsten av okänt DNA på målsägandens trosor talar varken för eller emot åtalet, eftersom det kan finnas alternativa naturliga förklaringar till fyndet.

Vid en sammanvägning av åklagarens bevisning bedömer jag att bevisningen är så stark att den i sig är tillräcklig för slutsatsen att Jörgen Sörensen berört målsäganden på det sätt som åklagaren gjort gällande. Jörgen Sörensen är motbevisad i fråga om händelseförloppet och hans uppgifter fråntar inte åklagarens bevisning dess värde. Lika med tingsrätten bedömer jag att det är styrkt att Jörgen Sörensen vid två tillfällen den 13 juni 2021 fört in sin hand innanför målsägandens shorts och trosor, hållit handen på hennes snippa och haft ett finger inne i hennes snippa.

Utöver samlag är det endast de allvarligaste sexuella handlingarna som ska bedömas som våldtäkt mot barn. Till sådana handlingar räknas intränganden i kroppen, såsom att penetrera ett barns underliv med fingrar (jfr rättsfallen NJA 2021 s. 827 I och II). Vid rubriceringen av gärningarna är det därmed centralt att bedöma vad målsäganden menat med att Jörgen Sörensen haft ett finger *inne* i hennes snippa.

Målsäganden har inte närmare beskrivit vad hon menat med att fingret varit i hennes snippa, och har heller inte förklarat vad hon menar med uttrycket snippan. Målsäganden har dock uppgett att hela handen varit *på* snippan och fingret *inuti* snippan, samt att Jörgen Sörensen varit långt inne i snippan. Målsäganden har även visat med sina händer hur detta gått till genom att hålla handen utsträckt med handflatan uppåt och samtidigt höja upp ett finger. Jag bedömer att målsäganden inte kan tolkas på något annat sätt än att hon menar

Dok.Id 694085

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 401 20 Göteborg	Packhusplatsen 6	031-701 22 00 E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se www.vastrahovratten.domstol.se	-	måndag – fredag 08:00–16:00

att Jörgen Sörensen trängt in i hennes vagina med ett finger. Att målsäganden genomgående använt ordet snippa som begrepp för hela sitt könsorgan och inte förmått att uttrycka att det varit fråga om en penetration med vuxna ord framstår som naturligt sett i ljuset av hennes ålder. Jag vill således döma Jörgen Sörensen för våldtäkt mot barn.

Av de skäl som tingsrätten anfört ska gärningarna bedömas som två brott. Jag ansluter mig även till tingsrättens bedömning att påföljden ska bestämmas till fängelse i tre år.

Överröstad i denna del är jag i övrigt ense med majoriteten.

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se